

AKTY PRAWNE, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ OBJĘTE EKSPERTYZĄ:

1) Zmiana **Rozporządzenia w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych** w zakresie:

- zmiany zasad oceniania treści części teoretycznej pisemnej egzaminu czeladniczego w celu ponownego przyjrzenia się zapisom w ww. aspekcie i dokonania kosmetycznych modyfikacji w celu osiągnięcia efektywniejszego wskaźnika zdawalności egzaminów.
- wprowadzenia jasnej definicji pojęć „zawód wchodzący w zakres”, „zawód pokrewny” i „zawód zbliżony”. Brak słownika pojęć w rozporządzeniach w tym zakresie powoduje trudności w interpretacji przepisów przez różne instytucje i organizacje – to dotyczy również Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie praktycznej nauki zawodu i Rozporządzenia w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.
- wprowadzenia zapisów umożliwiających izmom rzemieślniczym przeprowadzanie egzaminu teoretycznego w formule online (nie jako wymóg obligatoryjny ale fakultatywny).
- potrzeby wprowadzenia w przypadku osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zapisu umożliwiającego potwierdzenia kwalifikacji zawodowych egzaminem sprawdzającym przeprowadzonym przez komisję egzaminacyjną izby rzemieślniczej.
- wprowadzenie zapisów odnośnie trybu postępowania i tworzenia warunków egzaminowania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- kto ma ponosić koszty związane z zakupem materiałów potrzebnych do przeprowadzenia egzaminu np. praktycznego (pracodawca czy izba) – być może ta kwestia powinna być ujęta w ustawie o rzemiośle.
- Zmiana loga na wzorze suplement Europass (FRSE informowało, że będzie potrzebna aktualizacja).

2) Zmiana **Rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu** w zakresie:

- wymagań stawianych osobom pełniącym funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu, w szczególności wykreślenie możliwości szkolenia przez osoby, które posiadają tylko ukończoną szkołę zawodową i zdany egzamin zawodowy po jej ukończeniu oraz posiadają staż pracy w wymiarze minimum 6 lat (osoba prowadząca naukę zawodu powinna posiadać minimum tytuł mistrza w z'awodzie lub tytuł technika)

3) Zmiana **Rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół** w zakresie:

- zmniejszenia godzin na realizację zajęć edukacyjnych z przedmiotów ogólnych, które w zakresie podstawy programowej zostały zrealizowane w szkole podstawowej na rzecz zwiększenia liczby godzin praktycznej nauki zawodu. Dyrektorzy nie konsultują z pracodawcami, czy organizacjami cechowymi rozkładu zajęć przypadających na praktyczną naukę zawodu w rezultacie czego uczniowie w klasie pierwszej uczęszczają 4 dni do szkoły na zajęcia teoretyczne i tylko jeden dzień w tygodniu na zajęcia praktyczne do pracodawcy. W kolejnych latach nauki sytuacja nie jest lepsza, ponieważ uczniowie klas drugich i trzecich szkoły branżowej spędzają w niej 3 dni, przeznaczając na naukę praktyczną tylko 2 dni. W wyniku tak nierównomiernego podziału uczniowie - pracownicy młodociani przez trzy lata nauki zawodu nie są w stanie opanować niezbędnego zakresu praktycznej nauki zawodu, co przekłada się na ich niskie kwalifikacje zawodowe. W 2019 r. została zmniejszona liczba godzin praktycznej nauki zawodu na rzecz przedmiotów teoretycznych (konieczność uzupełnienia treści po likwidacji gimnazjów). Ponadto do nauki zawodu trafia aktualnie młodsza młodzież (w wieku 14 i 15 lat) i do ukończenia 16 roku życia obowiązuje ich sześciogodzinny czas pracy (bywa, że sytuacja ta występuje do ukończenia drugiego roku nauki zawodu, albo nawet do początku trzeciego roku). Sprawia to, że w przeliczeniu na trzydziestogodzinny tygodniowy czas pracy tej grupy uczniów czas przeznaczony na naukę teoretyczną w szkole i praktyczną - na zajęcia praktyczne pracodawcy, w okresie tygodnia, nie pozostaje nawet w dwóch dni po sześć godzin. To powoduje drastyczne skrócenie czasu praktycznej nauki zawodu i zdecydowanie negatywnie wpływa na kształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu. Uważamy, że należy wprowadzić tu rozwiązania prawne, które umożliwią przeznaczenie większej liczby godzin na kształcenie praktyczne.
- zwiększenia w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej liczby godzin przeznaczonych na doradztwo zawodowe, które w tym momencie wynosi minimum 10 w roku, a w liceum ogólnokształcącym i technikum - minimum 10 godzin w całym cyklu nauczania. Przy takich założeniach bardzo trudno zatem mówić o jakości realizacji tych zajęć.

4) Zmiana **Rozporządzenia w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania** w zakresie:

- zwiększenia kwot wynagradzania dla młodocianych pracowników zachęcających do nauki i pracy w zawodach deficytowych.
- dokładnego określenia do jakiego rodzaju egzmainu powinien podejść młodociany pracownik w przypadku kiedy realizował on naukę zawodu więcej niż u jednego pracodawcy i nauk ta była realizowana u pracodawców będących rzemieślnikiem, jak również u pracodawców nie będących rzemieślnikiem.
- uregulowania sprawiedliwego i obligatoryjnego współdzielenia kosztów opłaty egzaminacyjnej przez pracodawców w przypadku kontynuowania nauki u więcej

niż jednego pracodawcy. Obecnie, zgodnie z przepisami, pracodawca pokrywa koszty egzaminu zawodowego lub czeladniczego młodocianego pracownika. Jednakże, w sytuacji, gdy młodociany zmienia pracodawcę w trakcie nauki, dotychczasowy pracodawca nie powinien ponosić pełnych kosztów egzaminu, jeśli okres jego zatrudnienia nie obejmuje całości kształcenia. Podobnie, nowy pracodawca, który zatrudnił młodocianego w końcowej fazie nauki, powinien partycypować w kosztach egzaminu.

5) Zmiana art. 222 Kodeksu pracy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac w zakresie:

- realizacji praktycznej nauki zawodu przez młodocianych poniżej 16 roku życia w związku z wejściem w życie z dniem 29 czerwca 2024 r. znowelizowanych przepisów art. 222 Kodeksu pracy w zakresie czynników reprotoksytycznych.

6) Zmiana Rozporządzenia w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych w zakresie:

- umożliwienie realizacji kursów dokształcających w klasach wielozawodowych SB I stopnia w formule e-learningowej – usprawni to organizację dokształcania teoretycznego w odniesieniu do zawodów rzadko występujących , wyeliminowane zostaną podróże młodocianych z miejsca zamieszkania do często odległych ośrodków.
- braku spójności w organizacji kwalifikacyjnego kursu zawodowego w przypadku kiedy uczestnikami kursu są również słuchacze szkoły branżowej I stopnia. W § 12 p.1.rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U.z 2019r.poz.652) kwalifikacyjny kurs zawodowy kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs, a w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.z 2019 r. poz.373) § 30 p. 2. w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej słuchacz przystępuje w każdym semestrze do egzaminów semestralnych, w formie pisemnej, z dwóch zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego podstawowych dla zawodu, w którym się kształci. Nie wiadomo, które zapisy stosować w grupach w których znaleźli się słuchacze szkoły branżowej II stopnia oraz słuchacze KKZ z wolnego naboru.
- umożliwienie uczniom szkół branżowych I stopnia realizację przedmiotu „Biznes i zarządzanie” na drugim i trzecim roku nauki, tak aby przystępując do egzaminu czeladniczego byli lepiej przygotowani do egzaminu z tej tematyki

- 7) Zmiany **rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu realizacji przez starostę pomocy bezrobotnymi poszukującym pracy w nabywaniu wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji**, wynikające ze zmian ustawy dotyczącej rynku pracy (Przesłano do Izby w śr. 18.06.2025 13:56)

W projekcie określono:

- elementy wniosków o: szkolenie, sfinansowanie kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności, pożyczkę edukacyjną; sfinansowanie opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, sfinansowanie opłaty za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej;
- elementy skierowania na szkolenie;
- elementy umowy o: sfinansowanie kosztów potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności lub kosztów uzyskania dokumentu potwierdzającego nabycie wiedzy i umiejętności oraz umowy o pożyczkę edukacyjną; sfinansowanie opłaty pobieranej za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, sfinansowanie opłaty za przeprowadzenie postępowania i wydanie decyzji w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej;
- sposób i kryteria wyboru instytucji szkoleniowej;
- tryb realizacji i elementy umowy lub porozumienia między powiatowym urzędem pracy a instytucją szkoleniową;
- sposób prowadzenia ewaluacji i dokumentowania realizacji pomocy oraz wskaźniki skuteczności.

- 8) Zmiany w ustawie **Kodeks pracy** w zakresie:

- działu dziewiątego „Zatrudnianie młodocianych”;
- wliczanie okresów zatrudnienia na umowach zlecenia oraz prowadzenia działalności gospodarczej do stażu pracy.